RÅD OM FISKE AV KONGEKRABBE I 2027

RAPPORT FRA
HAVFORSKNINGEN
NR. 2026-60

Tittel (norsk og engelsk):

Råd om fiske av kongekrabbe i 2027

Rapportserie:
Rapport fra havforskningen
ISSN:1893-4536

År - Nr.:
2026-60

Dato:
02.11.2026

Distribusjon:
Åpen

Prosjektnr:
15594

Program:
Kystøkosystemer

Forskningsgruppe(r):
Dyphavsfisk, hai og skalldyr

Antall sider:
11

Innhold

	1 - Havforskningsinstituttets råd på fiskeri	4
	2 - Bestandsutvikling over tid	4
3	Fangstscenarier	4
4	Referansepunkt	5
5	Grunnlag for råd	6
6	Kvaliteten på bestandsvurderingen	6
7	Saker relevant for rådet	7
8	Råd, fangst og landinger over tid	8
9	Sammendrag av bestandsvurderingen	9
10	Referanser	10

1 - Havforskningsinstituttets råd på fiskeri

Havforskningsinstituttet (HI) anbefaler at den totale fangsten av hannkrabbe for 2027 i kvoteregulert område ikke overstiger 1690 tonn.

2 - Bestandsutvikling over tid

Etter at den første kongekrabben ble fanget i norske farvann på 1970–tallet, økte bestanden raskt (Figur 1). Fisket etter kongekrabbe begynte som et forskningsfiske i 1994 i takt med den økende fiskeridødelighet (Figur 1) har bestanden, til tross for noe variasjon, vist en generelt nedadgående trend siden 2003. I 2026 ble bestanden estimert til å være under B_{MSY}, men over B_{lim} (B/B_{MSY} = 0,85). Fiskeridødeligheten har i de fleste årene etter 2008 vært over F_{MSY} og i 2026 ble den estimert til å være under både F_{MSY} og F_{lim} (F/F_{MSY} = 0,76).

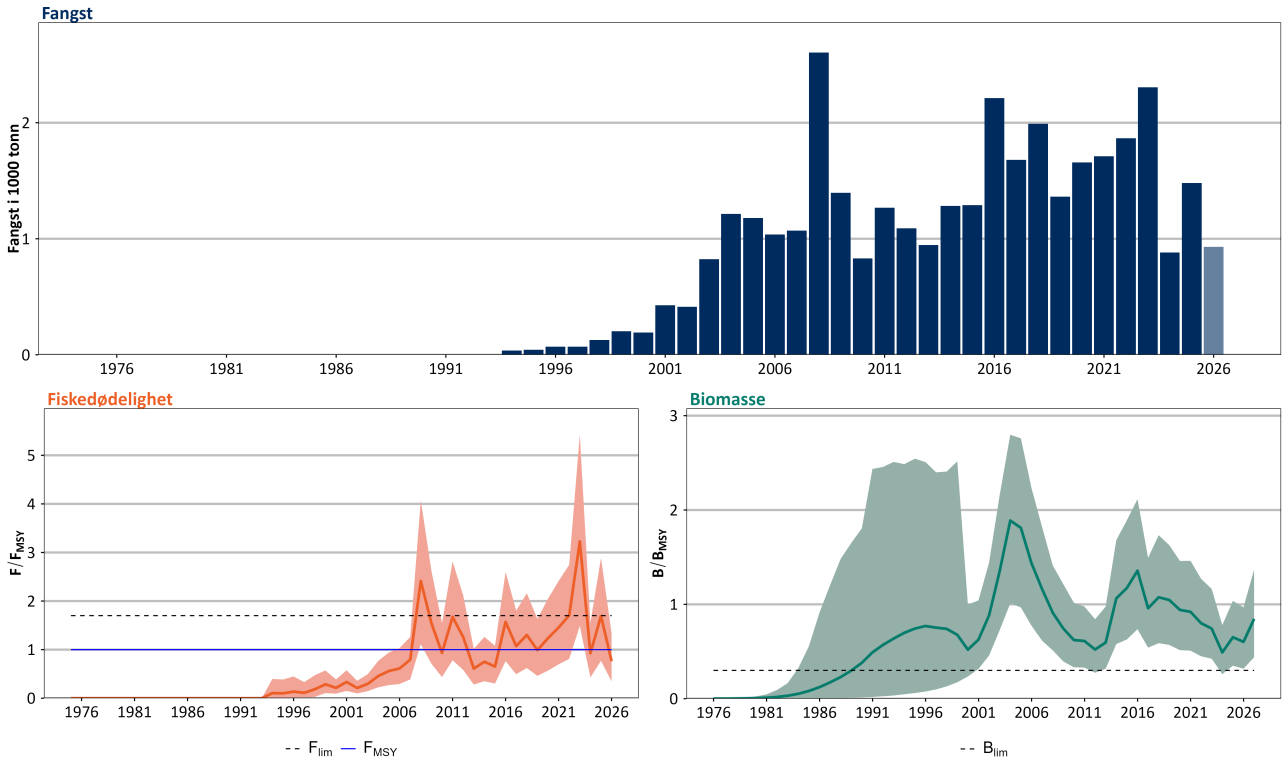

Figur 1: Kongekrabbe i kvoteregulert område. Oppsummering av bestandsvurderingen. Øverst: Totallandinger. Utkast og utkastdødelighet er ukjent. Predikert fangst for 2026 vises i lyseblå. Nederst: Fiskeridødelighet og høstbar biomasse relativt til B_{MSY} og F_{MSY}. Linjer viser gjennomsnitt og fargede områder 95% konfidensintervall. MSY-referansepunkt (FMSY) er indikert med blå linje, B_{MSY} tilsvarer B/B_{MSY}=1, og føre-var-referansepunkter F_{lim} og B_{lim} er indikert med stiplete linjer.

3 - Fangstscenarier

Nærings- og fiskeridepartementet (NFD 2008) har definert to forvaltningsmål for kongekrabbeforvaltningen. Innenfor det kvoteregulerte området er målet å opprettholde et langsiktig kommersielt fiskeri samtidig som

spredningen vestover begrenses til et minimum.

Forvaltningsmålene omgjøres til følgende målbare referanser i kvoteregulert område: Mindre enn 10 % sannsynlighet for at bestanden faller under B_{lim}, og maksimalt 35 % sannsynlighet for at fiskeridødeligheten overskrider F_{lim}.

Rådet er i tråd med referanseverdiene for fiskeridødelighet og biomasse av fangstbare hannkrabber. Alternative fangstmuligheter med tilhørende risikovurderinger for kongekrabbe i 2027 er vist:

Tabell 1: Kongekrabbe i kvoteregulert område. Grunnlaget for fangstscenariene.

Variabel	Verdi	Merknad
Gjennomsnittlig F_{2026} /F_{MSY}	0,76	Basert på estimert fangst i 2026; relativ verdi
Gjennomsnittlig B_{2027} /B_{MSY}	0,85	Korttidsprediksjon fra bestandsmodellen; høstbar biomasse, relativ verdi
Fangst 2026	930	Predikert totalfangst antatt totalkvote blir fisket; i tonn
Urapportert fangst og utkastdødelighet	0	Antatt dødelighet fra urapportert fangst og utkast; prosent av totalfangst

Tabell 2: Kongekrabbe i kvoteregulert område: Fangstmuligheter for 2027 med tilhørende risikovurdering.

Basis	Totalfangst	Bestandsbiomasse B_{2028} /B_{MSY}	Fiskeridødelighet F_{2027} /F_{MSY}	% risiko for $B_{2028} < B_{lim}$	% risiko for $F_{2027} > F_{MSY}$	% risiko for $F_{2027} > F_{lim}$	% endring i totalfangst	% endring i kvoteråd
Fangst $_{2027}$ = 1690 t	1 690	0,79	1,38	2,4	73	34	82	99
$F_{2027} = F_{MSY}$	1 257	0,87	0,93	1,04	44	11,8	35	48
$F_{2027} = 0$	0	1,10	0,00	<1,00	<1,00	<1,00	-100	-100
Fangst $_{2027}$ = 1100 t	1 100	0,90	0,78	<1,00	32	5,5	18,3	29
Fangst $_{2027}$ = 1200 t	1 200	0,88	0,87	<1,00	40	9,2	29	41
Fangst $_{2027}$ = 1300 t	1 300	0,86	0,97	1,04	48	14,0	40	53
Fangst $_{2027}$ = 1400 t	1 400	0,84	1,07	1,17	55	19,1	51	65
Fangst $_{2027}$ = 1500 t	1 500	0,82	1,18	1,67	62	24	61	76
Fangst $_{2027}$ = 1600 t	1 600	0,80	1,28	2,0	68	30	72	88
Fangst $_{2027}$ = 1700 t	1 700	0,78	1,39	2,4	73	35	83	100
Fangst $_{2027}$ = 1020 t (maks. ±20 % endring fra kvoterådet for 2026)	1 020	0,92	0,72	<1,00	26	3,1	9,7	20

4 - Referansepunkt

Referansepunktene for kongekrabbe i det kvoteregulerte området er relative, mens de absolutte referansepunktene estimeres på nytt hvert år i bestandsmodellen. Føre-var-referansepunktet B_{lim} skal sikre at bestandsbiomassen ikke faller under et kritisk lavt nivå.

Tabell 3: Kongekrabbe i kvoteregulert område. Referansepunkter og deres grunnlag.

Rammeverk	Referansepunkt	Verdi *	Grunnlag
MSY-tilnærming	B_{MSY}	$B/B_{MSY} = 1$	Relativ verdi fra bestandsmodellen. Referansepunkter blir estimert i bestandsmodellen og kan endre seg når bestandsvurderingen blir oppdatert.
F_{MSY}	$F/F_{MSY} = 1$		
Føre-var tilnærming	B_{lim}	$B/B_{MSY} = 0,3$	
	F_{lim}	$F/F_{MSY} = 1,7$	
	* Absolutte referansepunkter er ikke definert for denne bestanden. Estimerte relative verdier av F/F_{MSY} og B/B_{MSY} blir brukt til å bestemme bestandstilstanden relativt til MSY-referansepunkter.		

5 - Grunnlag for råd

Tabell 4: Grunnlaget for rådet for kongekrabbe i kvoteregulert område.

Grunnlaget for rådet	Maksimalt utbytte med mindre enn 10 % risiko for $B < B_{lim}$
Forvaltningsmål	Forvaltningsmål om å maksimere fangstutbytte på lang sikt og begrense spredning
Bestandsvurdering	Bayesiansk hierarkisk biomassemodell
Datagrunnlaget	Rapporterte landinger (sluttsedler), bestandsindekser basert på kongekrabbetokt (1995—2026)

Bestandsvurderingen og datagrunnlaget er beskrevet i Hjelset *mfl.* (2026).

6 - Kvaliteten på bestandsvurderingen

Bestandsmodellen gjelder kun for den delen av bestanden som er i det kvoteregulerte området. Det foreligger ikke tilstrekkelig kunnskap om inn-/utvandring mellom det kvoteregulerte området, den russiske sonen og frifiskeområdet, eller hvordan dette påvirker produktiviteten i kvoteregulert område. En slik delmodellering kan øke usikkerheten og føre til en overestimering av produktiviteten.

Kvaliteten på tilgjengelige fiskeridata fra kongekrabbefisket er begrenset. Per i dag foreligger det ikke tilgjengelig informasjon om fangstsammensetning og utkast, og det antas at det forekommer delvis feilrapportering av fangstlokasjoner. Dette kan gi et misvisende bilde av fisketrykket i de ulike fjordene, og være særlig problematisk dersom feilrapportering skjer mellom det kvoteregulerte området og frifiskeområdet.

Figur 2 sammenligner årets bestandsvurdering med tidligere vurderinger. Bestandsmodellen og bestandsindeksene ble revidert i 2025 (Hjelset *mfl.*, 2025), så vurderingene fra før 2025 bygger på en annen modell og andre indekser.

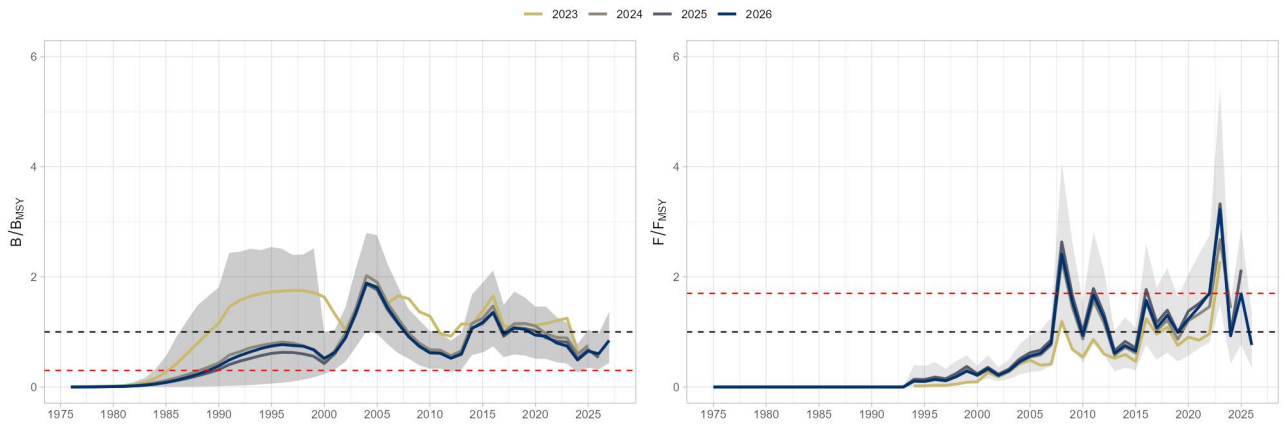

Figur 2: Sammenligning av bestandsvurderinger over tid. Figurene viser relativ størrelse av den høstbare biomassen (B/BMSY) og fiskeridødelighet (F/FMSY) for hannkongekrabbe (≥130 mm) i det kvoteregulerte området. Svarte og røde horisontale linjer angir henholdsvis verdiene for maksimalt utbytte (BMSY og FMSY) og kritisk lav/høy bestandsstørrelse (Blim)/fiskeridødeligheten (Flim). Fargete linjer viser historiske estimater, grå områder viser 95 % konfidensintervaller fra årets bestandsvurdering. Bestandsestimater for 2024 ble erstattet med reviderte estimater basert på STAN-bestandsmodell og nye bestandsindekser, og avviker derfor fra kvoterådet i 2024.

7 - Saker relevant for rådet

Kvoterådet gjelder for hannkrabber med ryggskjoldlengde ≥ 130 mm i kvoteregulert område, uavhengig om de har en skade eller ikke.

Bestandsstatusen varierer mellom fjordene (Figur 3). I 2026 er den høstbare bestanden estimert til å ligge over B_{MSY} i Tanafjorden, Laksefjorden og Porsangerfjorden, og omkring B_{MSY} i Varangerfjorden. På grunn av manglende toktdata fra Østhavet, blir Østhavet ikke eksplisitt ansett som eget område, og modelleres kun som en del av totalbestanden. Østhavet har imidlertid blitt et viktig fangstområde, noe som bidrar til økt usikkerhet rundt bestandsestimatet.

HI anbefaler å opprettholde fredningsperioden som ble innført i 2026 fra 1. mars til og med 31. mai for å beskytte bestanden i den perioden hannkrabber og hunnkrabber møtes på grunne områder for skallskifte og reproduksjon. Fredningen bidrar til å opprettholde en produktiv bestand og reduserer risikoen for håndteringsskader på krabben.

Det frie fisket rett vest for grensen har økt betydelig de siste årene. En stor andel av fangsten består av hunnkrabber, noe som reduserer bestandens spredningspotensial. HI anbefaler å opprettholde det frie fisket for å redusere spredningshastigheten og dermed bidra til å opprettholde lav tetthet av kongekrabbe utenfor det kvoteregulerte området.

Utkastdødelighet er ikke inkludert i kvoterådet. Bestandsmodellen baserer på rapporterte landinger, noe som sannsynligvis medfører til at det totale uttaket undervurderes.

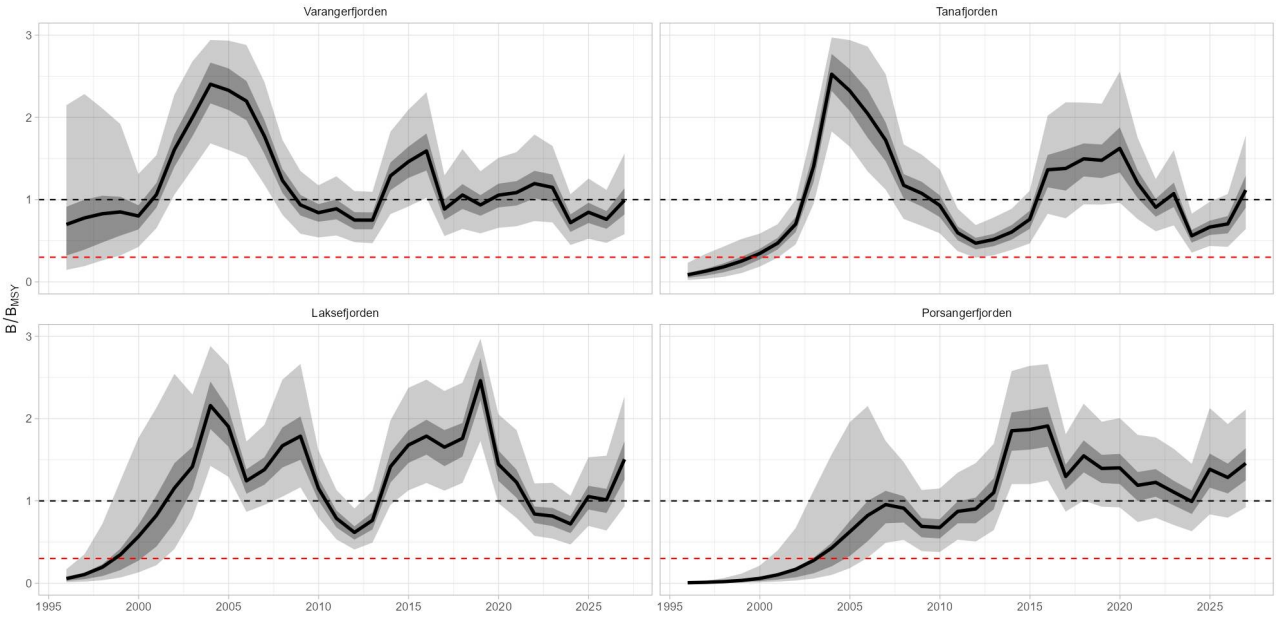

Figur 3: Relativ størrelse av den høstbare biomassen (B/BMSY) for hannkongekrabbe (≥130 mm) per fjord i det kvoteregulerte området. Svarte og røde linjer angir henholdsvis verdiene for maksimalt utbytte (BMSY) og kritisk lav bestandsstørrelse (Blim). Lysegrå og mørkegrå områder viser 95 % og 50 % konfidensintervaller.

8 - Råd, fangst og landinger over tid

Tabell 5: Kvoteråd, totalkvote for hannkrabber og landinger av hann og hunnkrabbe i kvoteregulert område. Tall for 2026 er oppdatert per september 2026. Alle verdier er i tonn.

År	Kvoteråd	Fastsatt kvote	Totalfangst hannkrabber	Totalfangst hunnkrabber
2009	600	1200	1 395	54
2010	0	900	832	36
2011	900-1800	1200	1 267	35
2012	<500	900	1 090	32
2013	<900	1000	946	24
2014	<1000	1000	1 283	31
2015	<1250	1100	1 290	33
2016	<2000	2000	2 213	60
2017	<1500	2000	1 680	115
2018	<1250	1750	1 989	129
2019	<1400	1400	1 363	103
2020	<1530	1530	1 659	129
2021	<1780	1810	1 710	115
2022	<1844	1844	1 867	118
2023	<2375	2272	2 304	115
2024	<966	966	882	46

År	Kvoteråd	Fastsatt kvote	Totalfangst hannkrabber	Totalfangst hunnkrabber
2025	<1510	1534	1 481	59
2026	<850	930	684 *	29 *

* Per september 2026

9 - Sammendrag av bestandsvurderingen

Tabell 6: Kongekrabbe i kvoteregulert område. Høstbare biomasser relativ til B MSY , fangst i tonn, relativ fiskeridødelighet til F MSY .

	Relativ høstbar biomasse			Relativ fiskeridødelighet			
År	Lav B/B_{MSY}	B/B_{MSY}	Høy B/B_{MSY}	Fangst (t)	Lav F/F_{MSY}	F/F_{MSY}	Høy F/F_{MSY}
1975	0,00	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00
1976	0,00	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00
1977	0,00	0,00	0,01	0	0,00	0,00	0,00
1978	0,00	0,00	0,01	0	0,00	0,00	0,00
1979	0,00	0,01	0,02	0	0,00	0,00	0,00
1980	0,00	0,01	0,05	0	0,00	0,00	0,00
1981	0,00	0,02	0,09	0	0,00	0,00	0,00
1982	0,00	0,03	0,16	0	0,00	0,00	0,00
1983	0,00	0,05	0,32	0	0,00	0,00	0,00
1984	0,00	0,08	0,56	0	0,00	0,00	0,00
1985	0,00	0,12	0,91	0	0,00	0,00	0,00
1986	0,01	0,17	1,20	0	0,00	0,00	0,00
1987	0,01	0,23	1,48	0	0,00	0,00	0,00
1988	0,01	0,30	1,65	0	0,00	0,00	0,00
1989	0,01	0,38	1,81	0	0,00	0,00	0,00
1990	0,02	0,49	2,44	0	0,00	0,00	0,00
1991	0,03	0,57	2,46	0	0,00	0,00	0,00
1992	0,03	0,64	2,51	0	0,00	0,00	0,00
1993	0,05	0,70	2,49	0	0,00	0,00	0,00
1994	0,06	0,74	2,54	37	0,01	0,11	0,40
1995	0,08	0,77	2,51	44	0,01	0,10	0,38
1996	0,10	0,75	2,40	70	0,02	0,14	0,45
1997	0,13	0,74	2,41	69	0,02	0,11	0,33
1998	0,17	0,68	2,52	128	0,03	0,18	0,47
1999	0,24	0,52	1,00	202	0,11	0,29	0,57
2000	0,32	0,63	1,04	191	0,09	0,21	0,39
2001	0,46	0,88	1,44	428	0,15	0,34	0,58
2002	0,73	1,35	2,16	414	0,10	0,21	0,36

	Relativ høstbar biomasse		Relativ fiskeridødelighet				
År	Lav B/B	B/B	Høy B/B	Fangst (t)	Lav F/F	F/F	Høy F/F
2003	1,01	1,89	2,80	823	0,15	0,30	0,50
2004	0,97	1,81	2,76	1214	0,23	0,46	0,77
2005	0,77	1,44	2,23	1178	0,27	0,56	0,94
2006	0,61	1,16	1,82	1038	0,29	0,61	1,03
2007	0,51	0,91	1,41	1070	0,39	0,79	1,26
2008	0,40	0,74	1,21	2604	1,11	2,41	4,07
2009	0,33	0,62	1,02	1395	0,71	1,55	2,62
2010	0,33	0,61	0,98	832	0,44	0,93	1,55
2011	0,27	0,52	0,84	1267	0,78	1,67	2,81
2012	0,32	0,60	0,98	1090	0,58	1,26	2,12
2013	0,58	1,06	1,68	946	0,28	0,61	1,02
2014	0,63	1,17	1,89	1283	0,35	0,75	1,26
2015	0,74	1,36	2,12	1290	0,30	0,65	1,08
2016	0,54	0,96	1,49	2213	0,76	1,57	2,60
2017	0,59	1,08	1,73	1680	0,49	1,07	1,80
2018	0,57	1,05	1,63	1989	0,62	1,30	2,16
2019	0,51	0,94	1,46	1363	0,46	0,99	1,63
2020	0,51	0,92	1,46	1659	0,57	1,24	2,05
2021	0,45	0,80	1,27	1710	0,70	1,46	2,41
2022	0,42	0,74	1,16	1867	0,81	1,71	2,75
2023	0,26	0,49	0,78	2304	1,49	3,23	5,42
2024	0,35	0,65	1,04	882	0,43	0,93	1,55
2025	0,32	0,60	0,97	1481	0,77	1,69	2,89
2026	0,44	0,85	1,37	930	0,35	0,76	1,34

10 - Referanser

Hjelset, A. M., Zimmermann, F., Ono, K., Marcussen, J. B., Casla, A. R., Jenssen, M., og Berg, E. 2025. Kongekrabbe i norsk sone - Status og rådgivning for 2026. Rapport fra havforskningen, 2025-75.X

Hjelset, A. M., Zimmermann, F., Casla, A. R., Jenssen, M., og Berg, E. 2026. Kongekrabbe i norsk sone - Status og rådgivning for 2027. Rapport fra havforskningen.

HAVFORSKNINGSINSTITUTTET

Postboks 1870 Nordnes
5817 Bergen
Tlf: 55 23 85 00
E-post: post@hi.no
www.hi.no